RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

ASIANTUNTIJALAUSUNTO
HE 164/2024

Pvm/Datum/Date	Dnro/Dnr/DNo
28.10.2024	6146/00.00.01.00.02/2024

Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi

HE 164/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tiettyjä pinta-ala- ja eläinperusteisia tukia koskevien lakien muuttamisesta

Ruokavirasto on vastaanottanut eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan kutsun asiantuntijan kuulemisesta valiokunnassa ja pyynnön asiantuntijalausunnon antamisesta. Ruokavirasto kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi viitteessä mainitussa asiassa ja tuo Suomen maksajavirastona esiin toimeenpanon näkökulmasta seuraavaa:

Hallituksen esityksessä ehdotetut lainsäädännön muutokset keskittyvät vuonna 2025 uutena kokonaisuutena toimeenpantavaksi tulevaan sosiaaliseen ehdollisuuteen. Sosiaalisen ehdollisuuden toimeenpanoa koskevat vaatimukset ja seuraamusjärjestelmä tulee hyvin pitkälle suoraan EU-lainsäädännöstä, jota kansallinen lainsäädäntö tarvittavilta osin täydentää. Ruokavirastolle tulee sosiaalisen ehdollisuuden säännösten myötä lisää tehtävää, mutta hallituksen esityksen perusteluteksteissä ei ole juurikaan mainittu Ruokavirastoa. Sosiaalisen ehdollisuuden toimeenpano aiheuttaa muutoksia tietojärjestelmiin sekä vaatii seuraamusten käsittelyyn liittyvää ohjeistusta ja koulutusta sekä mahdollisesti raportointia.

Sosiaalisen ehdollisuuden vaatimusten valvonnat suorittavat aluehallintoviranomaiset työsuojelutarkastusten yhteydessä. Valvontojen tulokset toimitetaan vuosittain ELY-keskukselle ja Ahvenanmaan valtionvirastolle. Työsuojelutarkastusten valvontatulosten läpi käymiseen ei ole automaattista menettelyä, vaan tulokset joudutaan käymään läpi manuaalisesti Ruokavirastossa ja poimimaan tarpeelliset tapaukset ELY-keskusten ja Ahvenanmaan valtionviraston jatkokäsittelyyn. Sosiaalisen ehdollisuuden seuraamukset määritetään työsuojelutarkastusten tulosten perusteella ELY-keskuksessa ja Ahvenanmaan valtionvirastossa. Seuraamusten määrittely ja arviointi vaatii koulutusta ja ohjeistusta sekä muutoksia tietojärjestelmiin. Tietojärjestelmään tehtävät muutokset ovat pysyviä ja edellyttävät myös niiden ylläpidosta huolehtimista, eikä näitä varten ole osoitettu Ruokavirastolle rahoitusta.

On osittain epäselvää, miten sosiaaliseen ehdollisuuteen liittyvä koulutus- ja ohjeistusvastuu tullaan järjestämään eri toimijoiden kesken. Työsuojelulainsäädäntö ja siihen liittyvä ohjeistus ja valvontatehtävät, eivät kuulu Ruokaviraston tehtävä- ja

Ruokavirasto
PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO
Puh. 029 530 0400 (vaihde)
ruokavirasto.fi
Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket
PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET
Tfn 029 530 0400 (växel)
livsmedelsverket.fi
FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority
P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND
Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)
foodauthority.fi
Business ID: 2911686-7

vastuualueisiin. Ruokavirastolla ei ole resurssia eikä asiantuntemusta toimia sosiaalisen ehdollisuuden ehtojen kouluttajana ja ohjeistajana. Tästä syystä eri toimijoiden sosiaalisen ehdollisuuden toimeenpanon tehtävä- ja vastuualueet tulisi olla selkeästi määritelty ja sovittu.

Ruokavirasto
PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO
Puh. 029 530 0400 (vaihde)
ruokavirasto.fi
Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket
PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET
Tfn 029 530 0400 (växel)
livsmedelsverket.fi
FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority
P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND
Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)
foodauthority.fi
Business ID: 2911686-7